

NIK-aren

Närkesbergsbygdens egen lokaltidning

Nr 3 2020 - årgång 43

14-15

LARS NORDKVIST ny bonde i Närkesberg

Lyftestenen
i Björnhaga
sid. 6-7

Hundpsykolog
i Närkesberg
sid. 12-13

En löptur runt
Storsjön
sid. 17

KNUTSSON BYGG

Från idé till verklighet!

Ritning och hjälp med bygglov, grundarbete, ROT, renovering, nybyggnation, underhållsbesiktningar.

Thomas Knutsson Bygg AB • Folketorp, Närkesberg
070-345 19 96 • knutssonsbygg@telia.com
www.knutssonsbygg.se

*Karl-Willy
Karlsson
Skog AB*

**Tel: 0583-71 16 97
070-398 06 77**

Hyr maskiner hos oss

**VI FÅR
BYGGET ATT
SNURRA**

Bergqvist Järn & Bygg

Woody

BYGGHANDEL

**Smidesvägen 3 696 33 Askersund www.bergqvist-jb.com
Tel 0583-120 35**

ÖPPETTIDER:

måndag 06.45 – 18.00

tisdag–fredag: 06.45–17.00

lördag: 09.00–13.00

colorama

Bost. Acke Carlsson 0583-404 49
Mobiltn. Acke 070-578 24 64

Mobiltn. Bosse 070-578 24 65
694 97 Rönneshytta

Hej alla NIK-vänner!

Sommaren 2020 har inte varit lik någon annan sommar. På grund av pandemin har många fått tillbringa sommaren hemma och ett nytt ord har skapats: hemester. De som tog semester i början och slutet av sommaren kan man säga drog en vinstlott, i alla fall om man vill ha sol och värme.

För de med störst risk att smittas av corona, de äldre och de med bakomliggande sjukdomar, har sommaren varit svår. De har knappt kommit ut och har i många fall inte ens kunnat träffa släkt och vänner. Nu hoppas vi bara att smittan inte ska ta ny fart under hösten. Det gäller att alla tar sitt ansvar och följer de rekommendationer som ges.

NIK-aren har trots alla inställda arrangemang – inte minst i Närkesberg – lyckats få ihop en tidning. Bland annat besökte vi några av dem som deltog i Knallesvängen.

Vi har också träffat den nya bonden Lars Nordkvist, som sedan i våras tagit

över stora delar av driften i Toltorp och nu vill satsa helhjärtat på farmarlivet. Det är tur att jordbruket lever vidare så att inte åkrarna växer igen och det bara blir skog kvar. 99 procent av alla markägare i trakten ser också till att deras gården slås. Det är vi glada för.

Vidare har vi intervjuat hundpsykologen Betina Pedersen om hennes verksamhet.

Hösten är här och många ger sig ut i svampskogen, vilket gett oss anledning att beskriva några mycket goda svampar och sådana som de kan förväxlas med. Det och mer därtill finns att läsa i detta nummer av NIK-aren.

Vi i NIK-arens redaktion önskar våra läsare en skön höst!

Inger

Siw

Håkan

NIK-aren ges ut av
Närkesbergs Idrottsklubb, 694 98 Närkesberg

Ansvarig utgivare: Karolina Eriksson, 076-848 64 67,
erikzon@live.se

Redaktion: Siw Adolfson, 072-252 35 51, adolfson@telia.com

Inger Falkenström, 076-807 37 16, inger.falkenstrom@live.se

Håkan Gustafsson, 070-549 82 33, hawkan65@gmail.com

Grafisk formgivning och produktion: Bild&Kultur AB

NIK-aren kommer ut fyra gånger per år: april, juni, september och december.

GÅLSJÖ GRUS AB

Gålsjö 371
694 97 Rönneshytta

Telefon:
Johan 070-335 01 69
Magnus 070-689 57 87

Rör Drift AB

Din rörmokare i Sydvärke
VVS SERVICE & INSTALLATION
Ring: 070-693 40 05

VILL DU GÖRA ÄNNU MER NYTTA?

Gå med i Röda Korset!

Vid frågor, kontakta:
Ulla Neander,
tel: 070-798 73 19

Svenska Röda Korset
Askersund-Lerbäckskretsen

BEVARA LANDSBYGDSSKOLORNA

Landsbygdspartiet
oberoende

Rönne trädgård

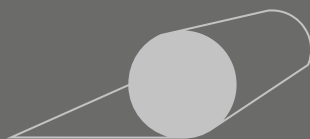
Krukväxter, snittblommor
och utplanteringsväxter i
stor sortering.

Tänk på miljön – handla lokalodlat!

Välkommen till oss!

Familjen Samuelsson

Tel. 0583-400 33 • www.ronnetradgard.se

Jannes golv

070-222 55 23

Våtrum | Trägolv | Golvslip | Kakel & klinker

Lantisar bästa film i Istanbul

Filmen Lantisar hade premiär på festivalen Kultur på landsbygd i Askersund för ett år sedan och har sedan visats på biografer runt om i Sverige under hösten och vintern.

Filmen producerades av Närkesbergsfilm och Backa Studios med Malin Dahl som regissör och Johnny Wernersson som fotograf. Filmen spelades in främst i Närkesberg under några veckor sensommaren 2018. Som NIK:arens läsare vet har filmen vunnit priser på flera festivaler i Sverige. Nu har Lantisar också kommit ut i världen: Filmen vann nyligen pris för bästa film på Andromeda Film Festival i Istanbul!

Har du missat filmen eller vill se om den? Då kan du se den på SF Anytime, Discshop.se, Ginza och bibliotekens streamingtjänster. Det är nu också klart att Lantisar visas på SVT under nästa år.

– Därmed är ett av våra främsta mål med filmen uppnått, säger Johnny Wernersson.

Den stora spridningen av filmen bidrar naturligtvis också till Lantisarprojektets övergripande mål: Att förändra synen på landsbygden!

Lantisar har nästan genomgående fått fina recensioner. Nyligen kunde vi läsa i Hemmabiotidningen: "Allt är så

Huvudrollsinnehavarna i Lantisar.

ökonstlat skildrat och naturligt gestaltat att man nästan kan tro att det är realityfilmat. Det är sällan man ser och hör något i svensk film som känns och låter så fullkomligt övertygande och äkta". Inte minst lyfts de tre huvudrollsinnehavarna fram i recensionerna. Skådespelarna har nu gått vidare i sina karriärer: Christoffer L Jonsson (Jonas) kunde vi härförleden se i nya Hamiltonserien, Ellen Helinder (Madde) spelar i en stor norsk serie; Exit och Peter Sjöquist (pappan) har vid sidan av diverse mindre roller debuterat som romanförfattare.

Närkesbergsfilm byter ledning

Undertecknad har avgått som VD och styrelseordförande i Närkesbergsfilm och Göran Eriksson har tagit över båda rollerna. Vid årsstämman i juni avtackades även Jan Grounes som ekonomiansvarig i bolaget.

Vad har då Närkesbergsfilm för framtidsplaner?

– Just nu fokuserar vi på att utveckla en manusidé om rättsövergrepp i rovdjurspolitiken, berättar nye VD:n Göran.

Text: Lars Jonsson

Lyftestenen i Björnhaga

Kennert Allansson, Aina Lindell och Inga-Lill Thim vid lyftestenen sommaren 2020.

Under förra sommarens byavandring i Björnhaga, nämndes helt kort att det hade funnits en lyftesten i byn. Undertecknad noterade detta och skrev in uppgiften i Hembygdsförbundets databas, där mer information om Björnhaga finns.

Jag visste inte vad en lyftesten var och tänkte inte så mycket mer på det. Fram på hösten fick jag ett mail från en holländare som undrade om jag hade mer information om lyftestenen i Björnhaga och om den fanns kvar. Jag blev mer intresserad och började leta efter information och hittade först i *Minnesrika stenar i Örebro län* av Maja Forsslund följande:

”Vid snart sagt varje by fanns förr en lyftesten eller drängasten, på vilken unga män prövade sin styrka. Ibland var lyftestenen rent ut det prov som medförde övergången till de vuxna karlarnas led [...] Åtskilliga sådana stenar finns kvar än. Ofta har de en ägggrund form, som gör det svårt att få tag i vid lyftningen.”

I *Den folkliga idrotten* skriver Mats Hellspong:

”Den äldsta hittills funna uppgiften som tycks röra lyftestenaar finns i en stadga från Västerås riksdag 1544, där man beslutar ingripa mot vissa oskick på landsbygden. En passus lyder: *Vilken som håller lekstugo eller lyfftivall böte konungen tre öre* (Elgqvist 1928:83). ”Lyfftivall” bör kunna tolkas ”lyftevall”, vilket skulle innebära att myndigheterna vände sig mot vallar eller lekplat-

Om man vill se en film om lyftestenen, titta på Youtube, inslag från Norra Vi, i Östergötland.

<https://www.youtube.com/watch?v=VQmJFObdLm0>

ser, där man sysslade med att pröva krafterna med lyftstenar. Det måste kunna läsas som ett unikt belägg på att lekvallar fanns och utnyttjades i mitten av 1500-talet.”

Jag kom i kontakt med Inga-Lill Thim, som har bott på en av gårdarna i Björnhaga och hennes kusin Aina Lindell som kommer från granngården Ön. Aina visste var vi skulle leta efter stenen. Så på försommaren i år åkte vi till Björnhaga med Kennert Allansson som vägöppnare, då det är en bom över vägen till Björnhaga.

Efter 10–15 minuters letande hittade vi platsen och den troliga stenen för

dessa övningar. Tillsammans lyfte vi upp stenen på en sten bredvid och lät den ligga där. För som vi sett på foton från andra lyftstenar ska den lyftas upp på något. Vid någon plats finns det två stenar av olika storlek, att lyfta efter förmåga.

Holländaren då? Jo, han har fått all information om denna sten och plats. Likaså om ett antal andra stenar som han undrat över och som också finns i Närke. Hans plan var att åka till Sverige och provlyfta några av stenarna. Pandemin förhindrade detta i år, men jag tror han kommer nästa år.

Text och foto: Anders Jonsson

Kafé i

1 Kopparberg

På grund av den pågående pandemin blev det inget sommarkafé i Kafé Qvarnåns regi.

Som lite plåster på såren genomförde Karin Gemfors och Per Gunnarsson på Kopparbergs gård en kafékväll i slutet av juli. Det blev mycket uppskattat och välbesökt. Det serverades hembakt bröd samt smörrebröd som var mycket goda.

Karin och Per deltog även i Knallesvängen där de hade ett marknadsstånd vid Lerbäckes teater. De sålde bland annat Gammeldansk-dressing och egentillverkad tonic.

Gårdsbutik med självbetjäning!

**Källsprängs Gård
ÅSBRO**

0582-503 82 • www.ekogardar.se

**Ekologiska grönsaker
och potatis**

Öppettider:

Helgfri måndag–fredag 10.00–19.00

DANIELSSONS BILSERVICE

Utför alla slags reparationer
– även tyngre fordon

Gålsjö
0583-410 87

**NÄRODLAD
POLITIK**

Centerpartiet

För oss är resan lika viktig som målet.

**Konferensresor
Skolresor
Gruppresor**

Se vårt övriga
utbud av resor på
www.ammebergsbuss.se

Åmmeberg's Buss AB

www.ammebergsbuss.se

0583-343 90

RAKA VÄGEN TILL ASKERSUND

Vi jobbar för att du ska synas!

Hos oss kan du få hjälp med allt från annonser, tidningar, broschyrer och hemsidor till grafiska profiler och böcker. Vill du bolla idéer? Ring 0583-131 00 eller titta in hos oss på Brukskontoret i Skylåberg. Läs mer på www.bild-kultur.se.

Bild&Kultur

"Vi sköter din skog när du är på jobbet"

SPECIALSORTIMENT • AVVERKNINGAR
SKOGSSKÖTSEL • VIRKESINKÖP

0582-200 01
www.skogsam.se

**INGEMAR KNUTSSONS
BYGG AB**

Utför alla sorters byggarbeten.
Uthyrning av skylift.

Telefon:
0583-220 42
070-696 81 60

 SKOGsam ab

**NÄRKESBERG
HÖNSERI AB**

Uppfödning av unghöns
för äggproducenter.

Rådgivning och utbildning

Årets äggföretagare 2009

Årets företagare 2015

ÄT ägg

Närkesberg Hönseri AB • Folketorp 237 • 694 98 Närkesberg • tel 0583-220 06, 070-592 20 07 • j.narkeby@telia.com

Träningsläger i Närkesberg

Under sommaren har några klubbar haft träningsläger i Närkesberg.

Den 9 maj gästade Adolfsberg IK:s pojklag (födda 2009) Björklundavallen för en försäsongsträning. Klubben har tidigare

vid fem tillfällen haft träningsläger för tjejlag i Närkesberg och då med övernattnig. Tyvärr satte coronaviruset hinder i vägen för det i år. Mat serverades dock som vanligt på Bergsgården och deltagarna var mycket nöjda med arrangemanget och träningsfaciliteterna som erbjöds.

En helg i augusti var det IFK Askersunds flickor 13–14 år som besökte Närkesberg för att träna fotboll. De valde övernattnig och var också mycket nöjda och tyckte att allt hade fungerat perfekt.

Det var väldigt varmt under den helgen, så tjejerna passade på att ta ett välförtjänt dopp i Storsjön. På bilden syns halva gänget njuta i fulla drag.

Vinnare i NIK:s medlemslotteri

April	nr 49	Eivor Nilsson
Maj	nr 92	Kenneth Erixon
Juni	nr 86	Axel Öst
Juli	nr 46	Gunnar Nilsson

Bli medlem i NIK!

Familjekort 300 kr

Seniorer 150 kr

Under 18 år 75 kr

Skicka namn, personnummer och adress
till Närkesbergs IK, 694 98, Närkesberg

Thord Messelt

STENKONST

STENHUGGERIET I ÅSBRO

Gravstenar • Renoveringar

Textkompletteringar

Tel 0582-510 10 • www.stenblocket.se

Widmark EI

www.widmarksel.se

070-65 27 087

- Einstallationer
- Brandlarm
- Inbrottslarm
- Nätverk

dina

Dina Försäkringar

Försäkra ditt boende idag på
dina.se eller ring 0770-160 500

Hundpsykolog i Närkesberg

I Charlottendal i Östra Hjärta bor sedan 2002 Betina Pedersen och Kim Mortenson som båda kommer från Danmark. Betina är hundpsykolog och Kim serverar och reparerar ryska motorcyklar med sidovagnar.

Betina utbildade sig till hundpsykolog genom Hundsteg, som är ett känt företag inom hundkretsar i Sverige. Betinas företag heter Hundlyftet och är H-märkt.

– För att bli H-märkt måste man ha gått vissa utbildningar och kunna visa dokumentation på det. Det innebär att du som hundägare kan känna dig trygg och lita på psykologen och veta att han/hon arbetar med positiva metoder, förklarar Betina.

När behövs en hundpsykolog?

Som hundpsykolog hjälper man hunden med de problem den kan ha. Betina radar upp en mängd exempel. Det kan vara hur hunden uppför sig tillsammans

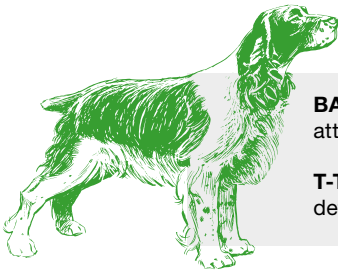
Betina Pedersen och hunden Mici.

med andra hundar eller människor, att den har svårt att vara ensam, att den inte vill bli kammad, tvättad, få klorna klippta med mera.

– Jag kan hjälpa hundägaren att hantera de här problemen. Man ska till exempel inte behöva ryta NEJ åt hunden när den betar sig på ett felaktigt sätt. Det är ju meningen att hund-

På rundbanan kan hunden och dess ägare träna samarbete.

BAT är en träningsform där hunden får hjälp med eller strategier för att möta utmanande situationer lugnt istället för utåtagerande.

T-Touch är en metod där man hanterar hunden på ett sätt så att det främjar lugn och bygger trygghet.

ägare och hund ska ha roligt tillsammans, säger Betina, som arbetar efter belöningsorienterade metoder och inte bestraffningar.

Vad gör en hundpsykolog?

Betina börjar alltid med att göra en intervju med hundägaren för att ta reda på vad bekymret med hunden består i. Därefter vill hon se den i sin miljö, hur den mår och betar sig. Ibland får man backa och se hur hunden har haft det som valp, vilket kan vara förklaringen till problemet. Därefter gör hon en träningsplan och träffar hunden fyra–fem gånger. Sedan får hundägaren fortsätta träningen och det finns naturligtvis möjlighet till återkoppling via telefon.

Betina ger ett exempel på hur man kan träna sin hund:

– Ett vanligt förekommande problem är att hunden skäller när den möter andra hundar. När du då på hundpromenaden möter en annan hund och din hund ser den andra hunden, så ger du din hund godis. Detta upprepas sedan, så att det till slut blir en positiv upplevelse att möta en annan hund. Det kallas ombetingning. Men se till att ha avstånd. Skäller din hund? Då är du för nära den andra hunden. Sedan fortsät-

ter träningen tills det blir helt naturligt att passera andra hundar.

Belöningsssystem

Sedan 10–15 år tillbaka visar all forskning att det är bättre att jobba efter ett belöningsssystem än med bestraffningar. Betina poängterar att utvecklingen förändras hela tiden och att det gäller att hänga med. Hon har därför gått flera kurser; bland annat T-Touch i England och BAT i Danmark.

– Jag älskar hundar och att kunna hjälpa ägaren när det uppstår problem. Ofta har de kört fast när jag blir kontaktad och då blir min uppgift att få till en bra relation mellan hunden och ägaren igen, avslutar Betina.

*Betina Pederson och Kim Mortenson
trivs i Östra Hjärta.*

Anders Falkenström (t.h) lämnar över skötseln av gården till Lars Nordkvist.

Lars – ny bonde i Toltorp

När Anders Falkenström kände att det var dags att lämna över ansvaret för sin gård i Toltorp, Närkesberg kom han i kontakt med Lars Nordkvist, som gärna tog på sig uppgiften att driva jordbruket vidare.

Anders Falkenström är den femte generationens bonde på den gård i Toltorp, där han är född och uppvuxen. Det föll sig naturligt att han tidigt deltog i sysslorna på gården och sedan tog över efter sin pappa. Han har därför aldrig haft något annat yrke. Nu har Anders uppnått den ålder då han känner att det är dags att dra sig tillbaka och är mycket nöjd med hur det blev.

– Det känns jättebra att Lars har tagit över. Det blev som jag ville. Nu

finns det djur på gården fast jag inte driver den. Jag kan också hjälpa till när det behövs, säger Anders.

Ung bonde

Lars är endast 27 år gammal, men har ändå erfarenhet av hur det är att jobba som bonde. Han är nämligen uppvuxen på bondgården Stenkumla, vid prästgården i Lerbäck. Gården har drivits av Lars släkt i några generationer.

– Att jobba som bonde sitter i blodet. Det är som en hobby, säger Lars.

Som svar på frågan vad som är bäst med livet som bonde, svarar han att det är ett rörligt arbete och att det ger en stor frihet. Anders håller med och tillägger att det inte finns några stämpelklockor utan att man rår sig själv.

Lars har förutom Anders ägor också tagit över den mark som Anders arrenderat och lite till. Idag går 26 kor på gården i Närkesberg, men Lars har också ett femtontal rekryteringsdjur (kalvar och kvigor) hos sin pappa Mikael i Lerbäck. Lars bor i ett hus bredvid prästgården och han och pappan samarbetar en hel del. Hans sambo Mikaela hjälper också till ibland och trots att hon inte är född på landet tycker hon om lantlivet.

I dagsläget har Lars ett heltidsjobb på Fortum utanför Kvarntorp (f.d. SAKAB). Eftersom han jobbar nätter – arbete sju nätter och ledig sju nätter – går det att kombinera med arbetet som bonde. Framtidsplanen är dock att expandera och att kunna ägna sig åt jordbruk på heltid.

– En del spelar golf på fritiden, jag sköter kor, skämtar Lars.

Trevlig bygd

Lars känner att han har blivit väl mottagen i Närkesberg och menar att det

är en trevlig bygd med bra folk och bra markägare, som det är lätt att komma överens med.

– Alla man möter hälsar också, vilket förvånade mig först. Det var även något som min lillebror kommenterade när han var här, berättar Lars. Han undrade om det var något fel på folk i Närkesberg eftersom alla vinkade och hälsade, även dem han inte kände.

Snart höst

När NIK-aren är på besök är skördetiden i det närmaste över, en tid när det är full fart. Den jobbigaste tiden är annars när vårbruket drar igång. Nu under hösten blir det att ”köra skit, gräva diken, röja och plöja”. Korna ska ju alltid ses över och i oktober blir det dags att ta in dem.

– De måste in innan älgjakten börjar – så inte någon jägare tar fel och skjuter en ko eller två, säger Lars och skrattar. ■

Här syns en del av Lars kossor beta i sommarhagen.

mixa

FÖRETAGSSERVICE

mixa FÖRETAGSSERVICE AB • Kenneth Erixon
Dalhem 488 • 694 98 Närkesberg • 070-330 53 63
e-post: kenneth.erixon@mixaforetagsservice.se

SKOGSAVVERKNINGAR

OPARTISK RÅDGIVNING ANGÅENDE
ÅTGÄRDER I SKOGEN SAMT FÖRMEDLING
VID FÖRSÄLJNING OCH AVVERKNING

Till ett bra lag behövs
bra spelare.
Bli medlem!

 Betala 100kr med Swish till 1233360070

Glöm inte att ange namn och
personnummer när du använder Swish!

www.askersundsmoderaterna.se

Ring gärna
före besök!

ULL OCH SKINN
Gudrun Haglund-Eriksson
Bengtstorp,
076-848 64 65
www.ullochskinn.se

Gårdsbutik med ull- och skinnprodukter.

Närkesbergs Ved

Säljer all slags ved
Hemkörning ordnas

Tag kontakt med:
Håkan Falkenström, 070-323 30 15

ytt datum

Jim & Jacob
x
Kopparbergs Gård
3 oktober 2020
www.kopparbergsgard.com

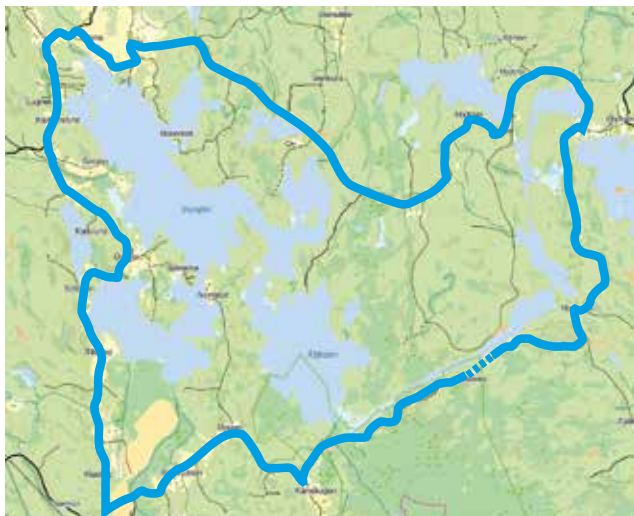
Storsjön runt med Robert, Janne och Jonas

Väl förberedda och med ganska många träningsmil i benen bestämde Robert Vestman, Janne Werner och jag oss för att springa Storsjön runt första semesterhelgen, en sträcka på 32 kilometer.

Vi startade i Berg med bra väder. Vid Boverke tog vägen slut och vi fick följa en stig eller traktorväg ett stycke. Efter 19 kilometer av trevlig löpning kom vi fram till Kärnskogen dit vi sprungit via Gryt. Där tog ett stort gäng emot oss med vätska och välbehövlig fika. Efter stoppet fick vi ny energi och mest energi fick Janne som såg till att tempot drogs upp. Efter 25 kilometer började benen kännas tyngre, flåset ökade och tystnaden infann sig. Men ingen ville visa sig tröttare än någon annan så farten fortsatte att öka in mot mål, där mållinjen korsades gemensamt.

Efter oss startade två följecyklisterna: Elisabet Gustavsson Falkenström och Kerstin Helgesson. De tog rundan i ett lugnt och behagligt tempo och höll sig därför bakom oss löpare hela varvet. En fin runda som kan rekommenderas med cykel eller löparskor på.

Text: Jonas Helgesson

Robert Vestman, Janne Werner och Jonas Helgesson sprang Storsjön runt under semesterhelgen.

Knallesvängen ersatte Lerbäckmarken

Som så mycket annat fick Lerbäcksmarken ställas in i år på grund av coronapandemin. I dess ställe genomfördes Knallesvängen den 4 juli, den dag då marknaden i Lerbäck skulle ha ägt rum.

Det var ett trettiotal knallar som höll öppet under dagen och besökarna kunde bland mycket annat handla grönsaker och växter från flera olika företag, läder och skinn, rökt fisk, jaktutrustning, besöka gallerier, boklansering och dessutom fanns många möjligheter till förtäring av både mat och fika. Några butiker i Askersund deltog också med extra öppet. Trots regnet var det ingen brist på kunder, på vissa ställen var det till och med svårt att hitta parkeringsplats.

Bra initiativ

Vi i NIK-aren stannade till hos en av initiativtagarna: Karintorps Tomater. Där var kommersen i full gång. Odlingen ägs av Cees och Nynke Groenewegen sedan 2006 och produktionen är

klimatecertifierad. Förutom försäljning i gårdsbutiken levereras deras produkter till livsmedelsbutiker och restauranger i hela Mellansverige.

Krogensomintefinns var populär. Det var lång kö till deras foodtruck, som var uppställd vid Karintorps Tomater.

Färden gick vidare till Lerbäck Teater där det serverades hemlagat i form av potatismos och köttbullar. Vi fick även en pratstund med Jenny och Johan Gille. De hoppas kunna genomföra några av sina föreställningar i höst. Dock med begränsad publik i salongen.

Slutligen hanns även ett besök med vid Granelunds Odlingar som ägs och drivs av Andreas Persson och Lena Persson Byrdeman. Där erbjöds självplock av bland annat grönkål och svartkål.

Cees och Nynke Groenewegen driver Karintorps tomater.

Krogensomintefinns serverade tomatinspirerad meny vid Karintorps tomater.

Johan och Jenny Gille på Lerbäck's Teater.

Granelunds Odlingar ligger 2 km från Brändåsen, sväng av mot Hardemo och sedan mot Vallby.

PANG-ERBJUDANDE!

MED DENNA KUPONG FÅR DU:

**20% RABATT
PÅ ALLA JAKT- OCH
FRITIDSKLÄDER**

Vard. 9-19
Lörd-sönd.
10-15

**VARUHUSET
i Rönneshytta**

0583-400 32 www.varuhuset.se

**ICA
BONUS
PÅ ALLT!**

GÄLLER T.O.M. 4/10 2019

Avser lagervaror och kan ej
kombineras med andra erbjudanden.

Ta fram värdet i din skog!

Du kan öka värdet på din skog om du sköter din skog rätt. Holmen äger en miljon hektar skog och hos oss möter du kunnig personal. Du som skogsägare sätter själv dina mål för ditt skogsägande – Vi hjälper dig att nå dem! Välkommen att kontakta oss!

Har du frågor kan du nå oss på följande nummer:

Björn Löfgren 076-764 24 26

Per Johansson 072-535 75 55

www.holmenskog.com

HOLMEN
SKOG

Äppelmagasinet

Musta dina äpplen
eller sälj till oss!
För mer info, se
vår hemsida.

Grönaäpplen!

Lösvikt eller låda!
Boka gärna!

Trädgårdshjälp

Vi erbjuder:
beskäring, plantering,
ogräsrensning, gräs-
klippning, trädgårds-
rådgivning.

Erbjudande!

Vi bjuder på 1 säck
jord och stamskydd
vid köp av fruktträd!

Erbjudandet gäller
t.o.m 30/9 2020.

BoGrönt

Öppettider, se www.kallestradgard.se • 0583-100 45

**KALLE
TRÄDGÅRD**

boka festen eller mötet på
BERGSGÅRDEN

*Rymliga och välutrustade
lokaler i trevlig omgivning.
Läs mer om våra möjligheter
på www.narkesberg.se.*

*Ring gärna för förfrågan eller bokning!
Susanne Quick 0583-222 66, 070-277 12 66*

Deckare med trerättersmiddag!

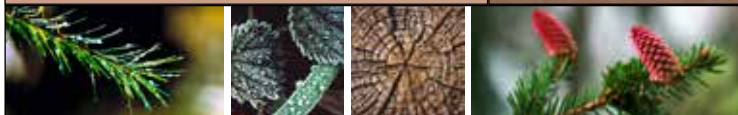
INNERSTA RUMMET

En deckargäta av Johan Gille

Spelas hösten 2020

Biljetter bokas på 0583 - 404 02 eller
www.lerbacksteater.se

Sydved – din aktiva skogspartner

Munksjö Aspa Bruk
– din lokala massaindustri

Starka lokala köpare och ett naturligt val!

Inköpare

Christer Olsson
070-680 07 80

Hanna Lindberg
072-745 57 45

Håkan Falkenström
070-323 30 15

www.ess.se
Energi Spar System HB
Retermia Värmeåtervinning

0582-505 80, 070-511 39 30,
ess.retermia@telia.com

Mörtsjöns
Redovisning

Aukt. Redovisningskonsult Srf

Bokföring • Redovisning • Bokslut
Deklarationer m.m.

Ulf, Helena, Emelie och Gunilla

0583-410 01 • Ulf 070-397 38 69

Matnyttigt i skogen

I år har det varit ett bra svampår! Framförallt har det funnits väldigt mycket kantareller men också en hel del annan svamp. I den här artikeln beskrivs fyra goda matsvampar men även ett par svampar som man absolut inte ska plocka.

KANTARELLER

Att det plockas mycket kantareller är inte konstigt eftersom det är en väldigt god svamp och den är också lätt att känna igen med sin karakteristiska färg och doft. Det är heller inte någon större risk att man förväxlar den med någon annan svamp. Det finns visserligen en svamp som heter falsk kantarell men den har mycket tunnare hatt och ihålig fot. Den har även en tydligare gräns till foten än den riktiga kantarellen och hattens undersida är rödaktig. Den falska kantarellen är mjuk och sladdrig i konsistensen, medan den riktiga kantarellen är fast. Kantareller passar bra till soppa, till paj och som stuvad på varm macka. Men allra godast är den nog ändå som smörstekt utan några tillbehör!

BLODRISKA

Blodriskan är en matsvamp som fler borde lära sig att känna igen då den är mycket god. Blodriskan har en hatt med trattformigt fördjupad mitt. På unga exemplar är den dock mer välvd. Hatten är 5 till 15 centimeter bred, orange, ofta med större eller mindre gröna fläckar. Foten, som är ihålig, kan vara upp till 10 centimeter hög. Om man delar svam-

Kantarell

pen sipprar det fram en orange vätska som efter en stund ändras till mörkt grönaktig.

Blodriskan kan möjligen förväxlas med läcker riska och vinriskan men alla riskor som "blöder" en orange till vinröd saft är goda matsvampar.

TIPS:

Rosta vitt bröd, gör en stuvning på blodriskan och lägg på brödet. Strö över riven ost och gratinera i 225 grader i ugnen till osten får färg.

Blodriskan

STENSOPP

Stensopp, eller karljohansvamp som den kallas i vardagligt tal, är en väldigt fin matsvamp. Den har ett vitt ådernät på

Stensopp

Foto: Michael Wood,
Wikimedia Commons

Gallsopp

Foto: Eric Steinert,
Wikimedia Commons

foten och en 10–25 centimeter stor hatt som varierar i olika nyanser av brunt. På hattens undersida finns rör, som hos unga exemplar är vita och hos äldre gulgröna. Köttet precis under hatthuden är svagt rosa. Foten kan variera väldigt mycket till utseendet, oftast blir den knubbigt rund men den kan även bli lång och slank.

Stensopp kan ganska lätt förväxlas med gallsopp, vilken har en starkt bitter smak. Råkar man blanda i gallsopp i en anrättning svamp tar smaken över helt och gör hela anrättningen oätlig. Gallsoppen har ett kraftigare och mörkare ådernät än stensopp. Till skillnad från stensoppens rör har gallsoppen rosa till rödaktiga rör. Gallsoppen är inte giftig utan det är den otäcka smaken som gör att man ska undvika förväxling. Stensopp passar bra till soppa, sås och stuvning.

TIPS:

Skiva ner svampen i mindre bitar och fräs den ihop med schalottenlök. Slå på lite vitt vin och grädd och låt den koka ihop. Servera med pasta – det är snabbmat kan man säga.

TRATTKANTARELL

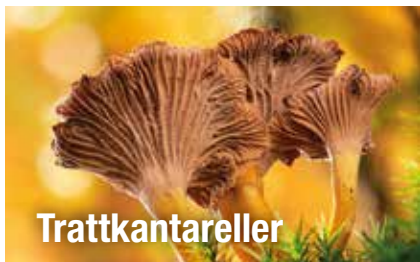
Trattkantarell är en populär svamp som är aktuell just nu!

Trattkantarellens hatt är tunn, trattformad och ovansidan är gulbrun till brunsvart. Hattens undersida har gula till gråa grenade åsar som löper ner på foten. Foten är gul och ihålig.

Trattkantarell kan förväxlas med toppig giftspindling som är mycket giftig. Giftet heter orellanin och får man det i sig så leder det ofta till bestående njurskador.

Svamparna har klart olika utseende men växer i liknande miljö och förväxlingen sker oftast genom slarv.

Skillnaderna är många mellan svamparna, bland annat har den toppiga giftspindlingen brun, fast fot medan trattkantarellen har gul, ihålig fot. Som namnen antyder så har den toppiga giftspindlingen toppig hatt som är rödbrun till gråbrun med bruna skivor på undersidan till skillnad mot trattkantarellen som har tunn, trattformad hatt som är gulbrun till brunsvart och har grå, nedlöpande skivor.

Trattkantareller

Foto: Lebrac, Wikimedia
Commons

**Toppig
giftspindling**

Foto: Danny Steven S Wikimedia
Commons

Skyllbergs Bruk AB

– Elnät och eldistribution

1400 abonnenter

175 km högspänningsledningar

200 km lågspänningsledningar

150 transformatorstationer

4 vattenkraftverk

4 elektriker

FRÅGOR & FELANMÄLAN

Tel: 0583-403 00

Jourtel: 0583-400 17

Jourtelefonen används på icke kontorstid.

Meddelanden avlyssnas kontinuerligt.

Brukskontoret, 694 99, Skyllberg • 0583-403 00 • www.skyllbergsbruk.se